

Zpráva z porad vedoucích zařízení školního stravování v Kraji Vysočina

ve dnech: 12. 3. 2018 ve Žďáře nad Sázavou,

13. 3. 2018 v Jihlavě,

14. 3. 2018 v Pelhřimově,

15. 3. 2018 v Třebíči

a 16. 3. 2018 v Havlíčkově Brodě.

Přítomni: dle prezenčních listin

Hosté: Mgr. Martin Jelínek, Bc. Pavla Poullová, Odbor sociálních věcí KrÚ Kaje Vysočina, Rudolf Kočí, předseda krajské organizační jednotky ČMOSPŠ, svazový inspektor bezpečnosti práce, zástupci potravinářských podniků.

Program:

Projekt potravinové pomoci dětem 2018

Podpora školního stravování žáků základních škol na rok 2018 (dotační program MŠMT)

Rozpis přímých výdajů na vzdělávání v roce 2018 – stručné shrnutí

Katalog prací

Registr smluv a publikace smluv

Společné prohlášení Evropského úřadu pro bezpečnost potravin, deset pilířů výživové politiky

Příklady z praxe školních jídelen

Den španělské kuchyně v Kraji Vysočina

Pozvánka na Konferenci školního stravování – květen 2018, Pardubice

100leté výročí vzniku naší republiky – dobové jídelníčky

Průmyslově zpracované potraviny – pozitiva a negativa

Použití pohotových potravin (experimentální otázka)

Potraviny obohacené vit.D

Ostatní

1) Projekt MPSV potravinové pomoci dětem v roce 2018

Viz prezentace.

V loňském školním roce 2016/2017 se do projektu Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina zapojilo 40 partnerů/škol a podporu čerpalo 324 dětí. Z projektu „Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina“ je hrazena potravinová pomoc dětem ve vážné sociální nouzi. Cílem projektu je zabezpečit školní stravování dětem mateřských škol a žáků základních škol ze sociálně slabých rodin ve věku 3 – 15 let, jejichž rodiče se nacházejí v hmotné nouzi.

„Z informací, které máme k dispozici od ředitelů školských zařízení, je zřejmé, že děti zařazené do tohoto programu jsou viditelně klidnější, ve většině případů se zlepšila jejich docházka, mnohdy prospěch i společenské začleňování,“ sdělil Pavel Franěk, náměstek hejtmana Kraje Vysočina pro oblast sociálních věcí. Z propočtů škol a úřadu práce předběžně vyplývalo, že na zajištění projektu bude potřeba částka 4,4 miliónu korun, skutečné bylo čerpáno 1,4 miliónů korun. Podmínky projektu sice splňovalo 1961 dětí, ale zájem o projekt ze strany rodičů byl pouze ve 426 případech. Formuláře potřebné pro zapojení do projektu nakonec odevzdalo pouze 324 rodičů. Obdobná situace se projevila i v ostatních zapojených krajích.

V aktuálním školním roce se do projektu Potravinová pomoc dětem v Kraji Vysočina II. přihlásilo 50 partnerů, bude podpořeno 462 dětí, tedy o 138 dětí více než v loňském roce. Nejvíce dětí, které mají nárok na tuto pomoc je aktuálně podle dostupných statistik v okrese

Třebíč, jedná se o 145 dětí, následuje okres Žďár nad Sázavou s 94 dětmi a okres Jihlava s 89 dětmi.

V současné době připravuje MPSV navazující výzvu pro školní rok 2018/2019 a Kraj Vysočina bude již po třetí opět usilovat o získání finančních prostředků na podporu potřebných dětí.

Pavla Poulová, odbor sociálních věcí
Krajský úřad Kraje Vysočina, Jihlava
e-mail: tisk@kr-vysocina.cz

2) MŠMT vyhlásilo výsledky dotačního programu pro nestátní neziskové organizace k podpoře školního stravování žáků základních škol na rok 2018.

MŠMT poskytne v dotačním programu „Podpora školního stravování žáků základních škol na rok 2018“ podporu těmto organizacím:

- 1. SPOLEČNĚ-JEKHETANE, o.p.s.,** U Tiskárny 515/3, 702 00 Ostrava, IČO 68145209, S obědem je škola veselejší: **585 424 Kč** (působnost projektu v oblastech Ostravy, Šumperka, Hanušovic)
- 2. DRAB FOUNDATION, nadační fond,** Na Poříčí 1079/3a, 110 Praha, IČO 03265561, Obědy dětem: **4 092 000 Kč** (celostátní působnost projektu)
- 3. WOMEN FOR WOMEN, o.p.s.,** Vlastislavova 4/152, 140 00 Praha 4, IČO 24231509, Obědy pro děti: **25 322 576 Kč** (celostátní působnost projektu)

MŠMT upozorňuje podpořené organizace a ředitele škol, že je nepřípustné dvojí financování školního stravování žáků základních škol zapojených do tohoto dotačního programu Z DALŠÍCH PROJEKTŮ FINANCOVANÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU NEBO EVROPSKÉHO SOCIÁLNÍHO FONDU.

V ČR existuje řada projektů, které se týkají stejné problematiky. Jedním z nejrozsáhlejších je **program MPSV financovaný z Operačního programu potravinové a materiální pomoci**. Jeho cílovou skupinou jsou děti ve věku 3 až 15 let, které navštěvují mateřskou a základní školu a jejichž zákonní zástupci pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi v rozhodném období, což bude ověřovat místně příslušný úřad práce. Oprávněnými žadateli v této výzvě jsou kraje a hl. m. Praha.

Pokud se tedy škola zapojí do dotačního programu MŠMT prostřednictvím výše uvedených podpořených organizací, není možné, aby konkrétní žák byl současně podpořen z dotačního programu MŠMT a zároveň z jiných projektů **financovaných ze státního rozpočtu nebo Evropského sociálního fondu**, tedy např. z uvedeného projektu MPSV.

Pokud by škola byla zapojena i do dalších projektů se stejnou tematikou, které poskytují **finance z neveřejných zdrojů**, musí být striktně odděleno, kteří žáci jsou podporováni z rozpočtu státního nebo evropského na jedné straně, a na druhé straně z rozpočtu neveřejného získaného sbírkou, darem, prostřednictvím sponzora apod.

MŠMT přispěje žákům na školní obědy 30 milionů

Praha, 1. března 2018 – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vyčlenilo 30 milionů korun na školní obědy pro sociálně znevýhodněné děti. Příjemci dotačního programu budou

v roce 2018 opět neziskové organizace, které následně zajistí úplatu za školní obědy žákům základních škol, jejichž rodiče nemají na obědy peníze. V loňském roce mohlo díky podpoře MŠMT chodit na obědy 6701 žáků.

Smyslem pokračování dotačního programu je, aby se školního stravování mohly účastnit všechny děti. Stále více totiž přibývá rodin, které se ocitají v tíživé životní situaci a školní obědy si nemůžou dovolit platit.

„Tímto dotačním programem chceme podpořit hlavně rodiny samoživitelů nebo rodiny, které se ocitly dlouhodobě v nepříznivé finanční situaci a velice těsně nesplňují podmínky pro pobírání dávek v hmotné nouzi,“ vysvětlil účel jeho vyhlášení náměstek pro řízení sekce vzdělávání **Václav Pícl** s tím, že školní stravování by mělo být součástí školní docházky.

Přesto, že jsou školní obědy dotovány, jsou rodiny, které si ani zbylou část nemůžou dovolit doplácet, a jejich děti tak musí teplý školní oběd vynechat. Mnohdy se tak účastní odpoledního vyučování hladové, což nepřispívá ani jejich soustředění, ani socializaci v rámci školního kolektivu.

Do dotačního programu bylo v roce 2017 zapojeno 1 155 škol, podpořeno bylo 6 701 žáků. Průměrná cena za obědy byla pro jednoho žáka necelých 374 korun na měsíc. V roce 2016 bylo do programu zapojeno 949 škol a podpořeno bylo 5 089 žáků základních škol.

(Zdroj: MŠMT ČR)

3) Rozpis rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání 2018

Principy normativního rozpisu rozpočtu přímých výdajů RgŠ územních samosprávných celků na rok 2018, č. j. MSMT-34213/2017

- V souladu s ustanoveními § 161 odst. 5 a 6 a § 163 odst. 1 školského zákona lze finanční prostředky státního rozpočtu vyčleněné v rozpočtu resortu školství pro právnické osoby vykonávající činnost škol a školských zařízení zřizované krajem, obcí, nebo svazkem obcí (dále jen „RgŠ ÚSC“) alokovat do rozpočtů jednotlivých krajů výhradně kombinací výkonového (normativního) a programového (rozvojové programy) financování s tím, že v roce 2018 představuje programová část financování cca 0,75 % disponibilních zdrojů a maximální objem zdrojů je do rozpočtů jednotlivých krajů rozepsán normativním způsobem financování prostřednictvím republikových normativů (dále jen „RN“).
- Rozpis rozpočtu pro soukromé školství není z úrovně MŠMT prováděn – výše dotací pro jednotlivé subjekty vychází ze zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, a MŠMT poskytuje jednotlivým krajským úřadům průběžně objemy finančních prostředků vyplývajících ze smluv uzavřených krajskými úřady podle ustanovení uvedeného zákona. Normativy pro soukromé školství na rok 2018 ministerstvo stanoví do 31. ledna 2018.
- **Republikové normativy** podle § 161 školského zákona stanovuje ministerstvo jako výši výdajů připadajících na vzdělávání a školské služby pro jedno dítě, žáka nebo studenta příslušné věkové kategorie v oblasti předškolního, základního, středního a vyššího odborného vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřizovaných kraji, obcemi a svazky obcí na kalendářní rok. Výši výdajů se zde míní celková výše neinvestičních výdajů poskytovaných ze státního rozpočtu podle § 160 odst. 1 písm. c) a d) školského zákona, členěných na mzdové prostředky + odvody a na ostatní

neinvestiční výdaje (dále jen „ONIV“). Součástí republikových normativů je také vyjádření limitu počtu zaměstnanců připadajících na 1 000 dětí, žáků nebo studentů v dané věkové kategorii.

- Do celkového objemu neinvestičních výdajů se vedle výdajů na vzdělávání v příslušných druzích škol (tj. v MŠ, ZŠ, a denní formě vzdělávání v SŠ, konzervatořích a VOŠ) zahrnují i výdaje na ostatní formy vzdělávání v SŠ, konzervatořích a VOŠ, **výdaje na stravování, ubytování** a na podporu vzdělávání dětí, žáků nebo studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a nadaných, výdaje na zájmové vzdělávání, ostatní volnočasové aktivity, výdaje na poradenské služby atd.
- RN slouží pouze pro rozpis rozpočtu finančních prostředků státního rozpočtu do rozpočtů jednotlivých krajů. **K rozpisu těchto rozpočtových zdrojů z rozpočtů krajů do rozpočtů jednotlivých právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení pak slouží krajské normativy (§ 161 odst. 2 školského zákona), jejichž stanovení a je v přenesené působnosti výkonu státní správy krajských úřadů. Členění krajských normativů, ukazatele rozhodné pro jejich stanovení apod. stanoví vyhláška č. 492/2005 Sb., o krajských normativech, ve znění pozdějších předpisů.** Výši normované finanční náročnosti podpůrných opatření stanoví vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Věkové kategorie pro jednotlivé RN 2018

Stejně jako v předchozích letech i pro rok 2018 se stanovuje pět základních kategorií podle poskytovaného vzdělávání:

1. dítě v předškolním vzdělávání (tzn. **kategorie 3-5 let**),
2. žák plnící povinnou školní docházku (tzn. **kategorie 6-14 let**),
3. žák v denní formě středního vzdělávání s výjimkou žáka plnícího povinnou školní docházku; vč. žáků nástavbového studia v denní formě vzdělávání – žáci nástavbového studia jsou zahrnuti do této kategorie od roku 2009 (tzn. **kategorie 15-18 let**),
4. student v denní formě vyššího odborného vzdělávání (tzn. **kategorie 19-21 let**),
5. počet lůžek v krajských zařízeních ústavní výchovy (KZÚV) pro děti a mládež (tzn. **kategorie 3-18 let v KZÚV**).

Ačkoliv se v souvislosti s republikovými normativy používá výraz „věková kategorie“, nejde o věkové kategorie v pravém slova smyslu, neboť určujícím znakem pro zařazení do jednotlivých kategorií není věk dítěte, žáka či studenta, ale je jím skutečnost, že dítě, žák nebo student se vzdělává v příslušném stupni vzdělávání.

Počet dětí, žáků a studentů používaný pro republikové normativy

kategorie 3 – 5 let zahrnuje počet dětí v mateřských školách (přičemž děti přijaté podle § 31 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, jsou přepočteny koeficientem 0,5), dětí v mateřských školách při zdravotnickém zařízení (použije se vyšší počet z variant: průměrný počet dětí za minulý školní rok či počet dětí k 30. 9. příslušného školního roku), do počtu dětí v mateřských školách jsou jednotlivými krajskými úřady doplněny rovněž nové kapacity k 1. lednu příslušného roku,

kategorie 6 – 14 let zahrnuje počet žáků v základních školách (přičemž žáci plnící povinnou školní docházku podle § 38 a § 41 školského zákona, tzv. „individuální vzdělávání“ a „vzdělávání v zahraničí“, jsou přepočteny koeficientem 0,25), žáků v nižších ročnících víceletých gymnázií a v nižších ročnících konzervatoří v denní formě vzdělávání, žáků v přípravných třídách základních škol a v základních školách při zdravotnickém zařízení (použije se vyšší počet z variant: průměrný počet žáků za minulý školní rok či počet žáků k 30. 9. příslušného školního roku),

kategorie 15 – 18 let zahrnuje počet žáků ve středních školách v denní formě vzdělávání včetně zkrácených studií, vč. žáků nástavbového studia v denní formě vzdělávání a bez žáků nižších ročníků víceletých gymnázií a nižších ročníků konzervatoří,

kategorie 19 – 21 let zahrnuje počet studentů ve vyšších odborných školách v denní formě vzdělávání, kategorie 3 – 18 let v KZÚV zahrnuje počet lůžek v zařízeních ústavní výchovy.

Základní východiska pro stanovení výše RN pro rok 2018

Rozpočet pro RgŠ ÚSC pro rok 2018 oproti roku 2017 zabezpečuje:

- plné pokrytí nárůstu počtu dětí, žáků, studentů ve školním roce 2017/2018 oproti roku 2016/2017,
- snížení RN 2017 z titulu financování společného vzdělávání prostřednictvím podpůrných opatření,
- zvýšení platových tarifů pro nepedagogy o 10 % (od 1. 7. 2017),
- zvýšení platových tarifů pro pedagogy o 15 % a pro nepedagogy o 10 % (od 1. 11. 2017),
- zvýšení ostatních neinvestičních výdajů pro školy a třídy zřízené podle § 16 školského zákona,
- zvýšení mzdových prostředků pro pedagogy v domovech mládeže v souvislosti s novelou vyhlášky č. 108/2005 Sb.

Změna výkonů rozhodných pro stanovení rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání prostřednictvím republikových normativů ve školním roce 2017/18 v Kraji Vysočina:

Věkové kategorie:

3 – 5 let: + 2 děti

6 – 14 let: + 384 žáků

15 – 18 let - 307 žáků

19 – 21 let: - 90 studentů

3 – 18 let v krajských zařízeních pro výkon ústavní výchovy (dětské domovy): 0 lůžek

Od 1. 7. 2017 bylo novelizováno nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů. Tarifní platy u nepedagogických zaměstnanců byly zvýšeny o 10 %. Toto zvýšení promítnuté do roku 2018

Od 1. 11. 2017 bylo opět novelizováno nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů. Platové tarify byly zvýšeny u pedagogických pracovníků o 15 % a u nepedagogických zaměstnanců o 10 %.

Soustavu krajských normativů naleznete na: www.kr-vysocina.cz, školský portál <https://www.kr-vysocina.cz/2018/ds-303773/p1=92596>

Přímé výdaje na vzdělávání, které jsou definované v § 160, odst. 1, písm. c), resp. d) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání v platném znění (školský zákon):

„Ze státního rozpočtu se za podmínek stanovených tímto zákonem poskytují finanční prostředky vyčleněné na činnost škol a školských zařízení zřizovaných obcemi, svazky obcí nebo kraji na platy, náhrady platů, nebo mzdy a náhrady mezd, na odměny za pracovní pohotovost, odměny za práci vykonávanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné, na výdaje na úhradu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na úhradu pojistného na všeobecné zdravotní pojištění, na přídělky do fondu kulturních a sociálních potřeb a ostatní náklady vyplývající z pracovněprávních vztahů, na výdaje podle § 184 odst. 1 a 2, výdaje na nezbytné zvýšení nákladů spojených s výukou dětí, žáků a studentů uvedených v § 16 odst. 9, výdaje na učební pomůcky, výdaje na školní potřeby a na učebnice, pokud jsou podle zákona poskytovány bezplatně, a rovněž výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků, na činnosti, které přímo souvisejí s rozvojem škol a kvalitou vzdělávání“.

Součástí závazných a orientačních ukazatelů rozpočtu jsou i finanční prostředky, které budou právnické osobě poskytnuty na financování podpůrných opatření.

Finanční prostředky nad rozsah finančních prostředků poskytovaných ze státního rozpočtu

hradí právnické osoby z dalších finančních zdrojů, zejména z vlastních příjmů, z prostředků zřizovatele, popřípadě jiných osob (§ 160, odst. 6 školského zákona).

Odstupné

V případě, že právnická osoba bude snižovat počet zaměstnanců a vyplácet zákonné odstupné,

bude v úpravách rozpočtu (zpravidla červen a září) o potřebnou částku na odstupné upraven rozpočet školy.

Dietní školní stravování

Příspěvek právnické osobě v souvislosti s přípravou dietní stravy (uvaření) bude poskytnut na

vykázaného strávnicka (dítě, žák, student) ve výši:

- 4 tis. Kč mzdových prostředků (jen oběd nebo oběd a doplňkové jídlo)

- 2 tis. Kč mzdových prostředků (jen doplňkové jídlo)

- 8 tis. Kč mzdových prostředků (celodenní stravování)

Režim dietního stravování lze vykázat za těchto podmínek:

- strávnick předloží potvrzení registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost, že zdravotní stav vyžaduje stravování podle dietního režimu (§ 2, odst. 4 vyhlášky MŠMT č. 107/2005 Sb., o školním stravování v platném znění)

- školní jídelna při poskytování dietního stravování postupuje v souladu s § 2 odst. 5 vyhlášky MŠMT č. 107/2005 Sb., o školním stravování v platném znění (používá recepty schválené buď nutričním terapeutem, lékařem se specializovanou způsobilostí nebo lékařem se zvláštní specializovanou způsobilostí).

Náhradní stravování dětí, žáků, studentů

Z rozpočtu přímých výdajů na vzdělávání poskytovaných podle § 161 školského zákona nelze

hradit stravování dětí, žáků a studentů, které právnické osoby zajišťují smluvně u jiné osoby poskytující stravovací služby (tzv. náhradní stravování). Touto formou se školní stravování realizuje pouze ve výjimečných případech, kdy tyto služby není možné zajistit v zařízeních školního stravování.

4) Katalog prací

Výtah z textu zpracovaného Mgr. A. Strosserovou, Městská část Praha 3, uveřejněného na portálu www.Jidelny.cz

[Nařízení vlády 222/2010 Sb.](#), o katalogu prací ve veřejných službách a správě, v němž došlo ke změně vyhlášené ve Sbírce zákonů 30. 11. 2017 pod číslem 399/2017 Sb., s účinností od 01.01.2018, již neurčuje, jaké vzdělání nebo odbornost má mít kuchař nebo vedoucí jídelny.

Na druhou stranu určuje profese a jejich zařazení do platových tříd podle vykonávané práce. Školní jídelny pracují podle dílu 2.05 OBCHODNÍ PROVOZ, který obsahuje mimo jiné i tyto profese:

- **Profese**

Profese	Platová třída
2.05.01 CUKRÁŘ-MOUČNÍKÁŘ	4–6
2.05.02 KUCHAR	3–7
2.05.05 PRACOVNÍK OBCHODNÍHO PROVOZU	1–6
2.05.06 PROVOZÁŘ	4–9
1.02.03 ÚČETNÍ	7–10

- **Příklady nejčastějšího zařazení pracovníků podle profesí**

Například pomocné síly se zařazují do platové třídy Pracovník obchodního provozu, kuchaři do třídy Kuchař a vedoucí jídelny jako Provozář kombinovaný s Účetním. Konkrétní třída z určeného rozsahu se určí dle pracovní náplně a vykonávané práce, lze k tomu využít popisu v katalogu prací.

Pro příklad se pomocné síly mají zařazovat od 3. platové třídy, protože mají v náplni práce kromě pomoci při přípravě pokrmů, mytí nádobí, také expedici a výdej pokrmů. Také je vhodné u 3. platové třídy používat nejvyšší platový stupeň, vyhneme se tak problému, že pracovníci budou mít menší mzdu než je minimální mzda, určená zákonem.

Kuchařka by podle složitosti a odpovědnosti své práce měla být zařazena od 5.– 6. platové třídy. Náplně práce se podle novely katalogu prací změnila, proto by se mělo změnit i zařazení pracovníků do konkrétních tříd.

Kuchařky, které pracují ve školských zařízeních, by měly být zařazovány od 5. platové třídy výše. Všechna tato zařízení připravují jídla v souladu se závaznými výživovými normami, což podle změny v katalogu prací odpovídá platové třídě 5.

Na 6. platovou třídu mají nárok kuchařky, které připravují dietní stravu a také kuchařky, které normují a vytvářejí technologické postupy.

Vedoucí kuchařky, které normují a mají na starosti i skladové hospodářství, tedy i hmotnou zodpovědnost, mohou být zařazené do 7. platové třídy.

Vedoucí školní jídelny bývá zařazována od 7.– 9. platové třídy, ředitelky samostatných právních subjektů až do 10. platové třídy, pokud mají odpovídající vzdělání. U zařazování vedoucích jídelen hodně záleží na velikosti zařízení, náročnosti provozu, tam se hledají činnosti podle profese Provozář, ale také je třeba hledat v profesi Účetní, kde se určí platová třída podle odpovědnosti vedoucí za rozsah účetnictví. Novela katalogu prací nezaznamenala změnu u této profese, ačkoliv pracovníci MŠMT opakovaně upozorňovali, že pracují na tom, aby v katalogu prací byla zařazena funkce Vedoucí zařízení školního stravování.

Potřebné vzdělání pracovníka

Při určování, jaké vzdělání potřebuje pracovník k výkonu práce, a následně i při určení platové třídy, pomůže opět Nařízení vlády č. 341/2017, které v § 2 určuje, jaké vzdělání musí mít pracovník, aby mohl být zařazen do konkrétní platové třídy.

§ 2

Kvalifikační předpoklady

(1) Kvalifikační předpoklady vzdělání pro výkon prací v jednotlivých platových třídách (dále jen „potřebné vzdělání“) jsou

- a) v první platové třídě: základní vzdělání nebo základy vzdělání,*
- b) ve druhé platové třídě: základní vzdělání nebo základy vzdělání,*
- c) ve třetí platové třídě: střední vzdělání,*
- d) ve čtvrté platové třídě: střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání,*
- e) v páté platové třídě: střední vzdělání s výučním listem,*
- f) v šesté platové třídě: střední vzdělání s maturitní zkouškou nebo střední vzdělání s výučním listem,*
- g) v sedmé platové třídě: střední vzdělání s maturitní zkouškou,*
- h) v osmé platové třídě: střední vzdělání s maturitní zkouškou,*
- i) v deváté platové třídě: vyšší odborné vzdělání nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou,*
- j) v desáté platové třídě: vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu nebo vyšší odborné vzdělání,*
- k) v jedenácté platové třídě: vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu nebo vysokoškolské vzdělání v bakalářském studijním programu, a další.*

5) Minimální a zaručená mzda od 1. 1. 2018

Právní úprava:

Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 111 a § 112
Nařízení vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů

Minimální mzda

Výše minimální mzdy je závazná pro všechny zaměstnavatele podnikatelské i nepodnikatelské sféry, tedy pro ty, kteří odměňují své zaměstnance mzdou i platem. Podle § 77 odst. 2 písm. h) zákoníku práce se minimální mzda vztahuje i na odměny z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr.

Zákoník práce v § 111 stanoví, že mzda, plat nebo odměna z dohody nesmí být nižší než minimální mzda. Do mzdy a platu se pro tyto účely nezahrnuje:

- mzda ani plat za práci přesčas,
- příplatek za práci ve svátek,
- příplatek za noční práci,
- příplatek za práci ve ztíženém pracovním prostředí,
- příplatek za práci v sobotu a v neděli.

Dle nařízení vlády č. 567/2006 Sb. (poslední novela č. 286/2017 Sb.) s účinností od 1. 1. 2018 výše minimální mzdy pro stanovenou týdenní pracovní dobu 40 hodin činí **73,20 Kč** za hodinu nebo **12 200 Kč** za měsíc.

Stejně sazby minimální mzdy platí pro zaměstnance, který je poživatelem invalidního důchodu.

Doplatek do minimální mzdy

Nedosáhne-li mzda, plat nebo odměna z dohod v kalendářním měsíci výše minimální mzdy, je zaměstnavatel povinen zaměstnanci poskytnout doplatek:

- a) **ke mzdě** ve výši rozdílu mezi mzdou dosaženou v kalendářním měsíci a příslušnou měsíční minimální mzdou nebo ve výši rozdílu mezi mzdou připadající na 1 odpracovanou hodinu a příslušnou minimální hodinovou mzdou. Použití hodinové nebo měsíční minimální mzdy se sjedná, stanoví nebo určí předem, jinak se pro účely doplatku použije minimální hodinová mzda;
- b) **k platu** ve výši rozdílu mezi platem dosaženým v kalendářním měsíci a příslušnou minimální měsíční mzdou;
- c) **k odměně z dohody** ve výši rozdílu mezi výší této odměny připadající na 1 hodinu a příslušnou minimální hodinovou mzdou.

Zaručená mzda

Zákoník práce v § 112 upravuje pojem zaručené mzdy jako mzdy nebo platu, na kterou zaměstnanci vzniklo právo podle zákoníku práce, smlouvy, vnitřního předpisu, mzdového nebo platového výměru. Zároveň zmocňuje vládu, aby stanovila nejnižší úroveň zaručené mzdy a podmínky pro její poskytování zaměstnancům, jejichž mzda není sjednána v kolektivní smlouvě, **a pro zaměstnance, kterým se za práci poskytuje plat.**

Vláda stanoví v § 3 nařízení vlády č. 567/2006 Sb. s účinností **od 1. 1. 2018 nejnižší úroveň zaručené mzdy** pro práce zařazené do 8 skupin podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti vykonávané práce.

Zdroj: Portál příspěvkových organizací Kraje Vysočina, metodická pomoc, personalistika, oddělení řízení lidských zdrojů KrÚ Kraje Vysočina

6) Registr smluv

Co je Registr smluv?

Všechny státní a veřejnoprávní instituce, územně samosprávné celky, státní podniky, právnické osoby, v nichž má většinovou majetkovou účast stát nebo územní samosprávný celek a další instituce definované tímto zákonem mají od 1. 7. 2016 povinnost zveřejňovat nově uzavírané smlouvy s plněním nad 50 tis. Kč bez DPH v registru smluv. Smlouvy musí být publikovány v otevřeném a strojově čitelném formátu včetně metadat. Registr smluv je informačním systémem zřízeným podle zákona č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv). Od 1. 7. 2017 je zveřejnění v registru smluv podmínkou účinnosti těchto smluv.

Smlouvy je možné zveřejnit pomocí připravených formulářů z prostředí Portálu veřejné správy nebo přímo odesláním předepsaných metadat a smlouvy do datové schránky Registru smluv. Za předpokladu, že splňují podmínky pro povinné uveřejňování, je nezbytné uveřejňovat smlouvy uzavřené od 1. 7. 2016 včetně. Smlouvy je nutné v registru smluv uveřejnit bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 30 dnů od jejich uzavření.

Co publikovat v registru smluv? <https://www.smlouvy.gov.cz/>

Soukromoprávní smlouvy, smlouvy o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci a metadata minimálně v rozsahu:

- identifikace smluvních stran;
- vymezení předmětu smlouvy;

- cena, a pokud ji smlouva neobsahuje, hodnota předmětu smlouvy, lze-li ji určit;
- datum uzavření smlouvy.

Smlouvy musí být v otevřeném formátu, tzn. ve formátu, který mohou zobrazit volně a zdarma dostupné aplikace. Zároveň musí být ve formátu, který je strojově čitelný, tzn. textové údaje je možné ze smlouvy získat pomocí programové aplikace a lze je dále zpracovávat. Například formát PDF s textovou vrstvou je strojově čitelný, PDF vzniklé jako scan smlouvy však tuto podmínku nesplňuje.

Pokud smlouva obsahuje informace, které není možné poskytnout ani podle zákona o svobodném přístupu k informacím, např. obchodní tajemství nebo osobní údaje chráněné zákonem o ochraně osobních údajů, lze je před odesláním ke zveřejnění znečitelnit.

Kdo (ne) musí publikovat?

Zákonná povinnost publikace smluv platí pro:

- Česká republika - orgány státní správy;
- územní samosprávné celky, včetně městských částí nebo městských obvodů územně členěných statutárních měst nebo městských částí hlavního města Prahy;
- státní příspěvkové organizace;
- státní fondy;
- veřejné výzkumné instituce nebo veřejné vysoké školy;
- dobrovolné svazky obcí;
- regionální rady regionu soudržnosti;
- **příspěvkové organizace územních samosprávných celků;**
- ústavy založené státem nebo územními samosprávnými celky;
- obecně prospěšné společnosti založené státem nebo územními samosprávnými celky;
- státní podniky nebo národní podniky;
- zdravotní pojišťovny;
- Český rozhlas;
- Česká televize;
- právnické osoby, v níž má stát nebo územní samosprávný celek sám nebo s jinými územními samosprávnými celky většinovou majetkovou účast, a to i prostřednictvím jiné právnické osoby.

Pro činnost zařízení školního stravování se může jednat například o smlouvy typu: dodávky potravin, školního mléka, závodního stravování, sanitární a hygienické potřeby k úklidu, u školní jídelny výdejny na nákup služeb školního stravování.

Výjimky z povinnosti publikace v registru smluv:

- prostřednictvím registru smluv se neuveřejňují informace, které nelze poskytnout při postupu podle předpisů upravujících svobodný přístup k informacím.

Povinnost uveřejnit prostřednictvím registru smluv se nevztahuje na:

- smlouvu, jestliže výše hodnoty jejího předmětu je 50 000 K č bez daně z přidané hodnoty nebo nižší,
- smlouvu, jejíž alespoň jednou smluvní stranou je obec, která nevykonává rozšířenou působnost, příspěvková organizace touto obcí zřízená nebo právnická osoba, v níž má taková obec sama nebo s jinými takovými obcemi většinovou účast.

Zdroj: www.mvcr.cz, e-government, registr smluv

7) Společné prohlášení Evropského úřadu pro bezpečnost potravin, deset pilířů výživové politiky

Evropský úřad pro bezpečnost potravin (EFSA) by vytvořen s cílem poskytovat nezávislé vědecké poradenství a podnítit důvěru v rozhodovací proces založený na spolehlivých vědeckých poznatcích. Mnoho nedávných událostí, které se týkaly integrity a autentičnosti potravin, vyžadují větší investování do funkčnosti veřejné kontroly tak, aby byla zajištěna bezpečnost potravinového systému a byla zajištěna důvěra spotřebitelů v zásobování potravinami.

Naši potravináři se zavázali k naplňování deseti pilířů výživové politiky potravinářského průmyslu podpisem deklarace ke zdravému životnímu stylu, kterou podepsala – Potravinářská komora ČR (prezident komory) a Ministerstvo zdravotnictví ČR (hlavní hygienička) při naplňování programu Zdraví 2020.

1. Potravinářský průmysl podporuje zdravý životní styl,
2. Pracuje na vývoji a výrobě inovovaných a reformulovaných výrobků (zlepšení složení makronutrientů),
3. Rozšiřuje nabídku o výrobky se zlepšeným obsahem,
4. Nabízí různorodou škálu výrobků a balení,
5. Informuje spotřebitele nad rámec legislativních požadavků,
6. Propaguje své výrobky zodpovědným způsobem,
7. Vzdělává spotřebitele a veřejnost,
8. Publikuje dosažené výsledky, vzdělává a sdílí zkušenosti navzájem mezi sebou,
9. Podporuje zdravý životní styl a pohybovou aktivitu,
10. Spolupracuje s relevantními institucemi, akademickou obcí, odborníky a dalšími zúčastněnými stranami.

Zdroj: portál Potravinářské komory ČR

8) Příklady z praxe školních jídelen

▪ Otázky a odpovědi k projektu Potravinové pomoci dětem MPSV

Pokud má dítě indikovanou podpůrnou léčbu dietním školním stravováním, je hrazena v plné výši úhrada potravin z projektu?

V mateřské škole pokud se jedná o mimořádný zkrácený pobyt dítěte, lze si svačtinu hrazenou z projektu odnést domů?

Pokud je žák v době hlavních a vedlejších prázdnin umístěn v družině nebo školském klubu, má nárok na dotované obědy z projektu? Pokud navštěvuje tzv. příměstský tábor provozovaný školou, má nárok na obědy hrazené z projektu?

Střídavá péče u dítěte, navštěvuje dvě školy, má nárok na dotovanou stravu z projektu v obou případech, posuzuje se příjem každého rodiče zvlášť?

▪ Likvidace biologicky rozložitelných odpadů

Odbor životního prostředí Krajského úřadu Kraje Vysočina vede dle zákona „Krajský registr zařízení“, zveřejněný na oficiálních internetových stránkách Kraje Vysočina. Tento veřejný informační systém slouží pro širokou i odbornou veřejnost a obsahuje informace o zařízeních k nakládání s odpady provozovaných v Kraji Vysočina. Údaje do Registru zařízení na území Kraje Vysočina vkládá a aktualizuje krajský úřad na základě povinností uložených zákonem o odpadech. Najdete na stránkách: <https://krz.kr-vysocina.cz/Main/Mapa>

Upozornění především na povinnost vyplývající z ustanovení § 16 odst. 1 písm. c) zákona o odpadech, tedy převést odpady do vlastnictví pouze osobě oprávněné k jejich převzetí, a to buď přímo, nebo prostřednictvím k tomu zřízené právnické osoby (dle § 12 odst. 3 zákona o odpadech je k převzetí odpadu do svého vlastnictví oprávněna pouze právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, která je provozovatelem zařízení k využití nebo k odstranění nebo ke sběru nebo k výkupu určeného druhu odpadu, nebo osoba, která je provozovatelem zařízení podle § 14 odst. 2 zákona o odpadech, nebo provozovatelem zařízení podle § 33b odst. 1 písm. b) zákona o odpadech nebo za podmínek stanovených v § 17 zákona o odpadech též obec).

(Zdroj: Odbor životního prostředí a zemědělství KrÚ Kraje Vysočina)

- **Sdělení MŠMT k individuálnímu vzdělávání dítěte v povinném předškolním vzdělávání a poskytování školských služeb (Mgr. Jaroslava Vatalová)**

Individuální vzdělávání je jednou z možností jiného způsobu plnění povinného předškolního vzdělávání. Plnění povinného předškolního vzdělávání dítěte od školního roku 2017/2018, kdy se tato povinnost zavádí, je možné realizovat v mateřské škole zapsané do rejstříku škol a školských zařízení (dále jen „rejstřík“) nebo ji může dítě plnit jiným způsobem. Tedy i formou individuálního vzdělávání.

V takovém případě musí zákonný zástupce zapsat v době konání zápisů dítě do zvolené mateřské školy zapsané v rejstříku a oznámit, že bude plnit povinnost formou individuálního vzdělávání.

Způsob individuálního vzdělávání dítěte v předškolním vzdělávání upravuje § 34b školského zákona:

(1) Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

(2) Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,

b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,

c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

(3) Ředitel mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání; způsob a termíny ověření, včetně náhradních termínů, stanoví školní řád tak, aby se ověření uskutečnilo v období od 3. do 4. měsíce od začátku školního roku. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

(4) Ředitel mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření podle odstavce 3, a to ani v náhradním termínu.

Zároveň zákon říká, že náklady spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce. Toto dítě tudíž nemá nárok na poskytování školských služeb ani stravování ze strany mateřské školy. **Zároveň se nemůže účastnit ani dalších akcí, které mateřská škola organizuje, neboť jsou součástí vzdělávání v mateřské škole a nemá nárok na stravování, ani v době ověřování dosahování očekávaných výstupů.**

- **Lze v mateřské škole uplatnit jídlo na výběr, je povinná mateřská škola zabezpečit veganskou stravu? Lze donášet vegetariánskou stravu z domácího prostředí do mateřské školy?**

Vyhláška MŠMT ČR č. 107/2005 Sb., o školním stravování, v platném znění umožňuje podle přílohy č. 2 bod 5: Laktoovegetariánskou výživu lze uplatnit v případě, že s tím souhlasí všichni zákonní zástupci nezletilých strážníků nebo zletilí strážníci, nebo u provozovatelů stravovacích služeb, kde lze uplatnit podávání jídel na výběr. Průměrnou spotřebu potravin lze doplnit drůbežím a rybím masem.

Příloha č. 1 obsahuje také Výživové normy pro školní stravování, tabulka druh a množství vybraných druhů potravin v g na strážníka den pro laktoovegetariánskou výživu.

Vyjádření MŠMT, RNDr. Krmíčkové v obdobném případě, e- mailová komunikace ze 2. 2. 2018:

Z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu sp. zn. 2 Aps 3/2010 ze dne 5. května 2011 vyplývá, že rodiče mají právo dětem poskytnout stravu ve formě tzv. náhradního stravování, pokud jsou pro to relevantní důvody, např. potravinová alergie a jiné.

Jak vyplývá i ze stanoviska MZd, podávání stravy připravované rodiči v rodině není stravovací službou ve smyslu § 23 odst. 1 zákona č. 258/2000, jedná se o individuální stravování a je v kompetenci provozovatele stravovací služby. Jak také vyplývá ze stanoviska, tuto službu může provozovatel poskytnout na základě stanovených podmínek (HACCP, smlouva o zdravotní nezávadnosti pokrmů a vyjádření praktického lékaře o zdravotní indikaci). V souladu je také vyhláška o školním stravování.

U posledního ročníku (povinného) MŠ je dle mého názoru situace složitější o to, že dítě navštěvuje tento ročník povinně - nejméně 4 hodiny denně. Pokud jeho zdravotní stav vyžaduje úpravu stravy dle zdravotní indikace lékaře - je dle mého názoru povinností provozovatele MŠ mu toto zajistit.

V případě MŠ se jedná o dítě, které nemá indikováno zdravotní omezení, připravovanou stravu odmítá jíst z důvodů, že mu nechutná. Podle § 4 vyhlášky č. 14/2005 se podmínky stravování dítěte v MŠ stanoví po dohodě se zákonnými zástupci při přijetí dítěte. Dle mého názoru, žádný speciální způsob a rozsah stravování dítěte nebyl dohodnut.

Pokud si na nechutenství dětí v MŠ stěžuje většina právních zástupců dětí, nebo učitelé MŠ vidí, že je mnoho zbytků, je na místě řešit kvalitu podávaných pokrmů. Pokud kvalita podávaných pokrmů je v pořádku a ŠJ přistoupí k individuálnímu stravování bez zdravotní indikace, jedná se o doplňkovou činnost. Zařazení této doplňkové činnosti není v souladu s výchovnými cíli školního stravování ani se zásadami nutričních doporučení MZd.

Závěrem - rozhodnutí Nejvyššího soudu - zda bych odvodila to, že MŠ není povinna poskytovat dítěti pokrm přinesený jeho rodiči, pokud se za úplatu k tomu rozhodne, musí si být vědoma hygienických rizik a zodpovědnosti, kterou si tímto a sebe bere, dále to, že narušuje jeden z hlavních cílů systému školního stravování, kterým právě je naučit děti zdravému stravování a musí počítat s tím, že rodiče budou možná vyžadovat rozšíření služeb. Musí počítat s tím, že o podobnou službu projeví zájem více rodičů, a bude muset jim vyhovět. Nastavení této služby bez indikace lékaře se mi proto zdá být absolutně nežádoucí.

Žádost o stanovisko: 1. 9. 2017; MSMT-5916/2017-9

▪ **Jak postupovat v případech, kdy dítě plní povinnou docházku v MŠ a rodiče za něj neplatí stravné.**

„Dle vyhlášky o MŠ 14/2005 Sb. §4) - pokud je dítě v době podávání jídla v MŠ, stravuje se vždy. Dle novely školského zákona 561/2004 Sb. §34a je od 1. 9. předškolní vzdělávání povinné, tudíž nelze, při neplacení stravného v MŠ použít § 35 1d) daného zákona a ředitel tedy nemůže rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání, jestliže zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za školní stravování. Zákon nám tedy nedává žádnou možnost a dítě, za kterého rodič neplatí stravu, se teoreticky může celý školní rok stravovat zdarma. S trvale navyšujícím se dluhem nebudeme moci celý rok nic dělat. Následně jej můžeme pouze vymáhat soudně, což je drahé, personálně náročné a v mnoha případech bezpředmětné. Problematičtí rodiče si tuto informaci mezi sebou velmi rychle sdělí a dlužné částky mohou být velmi vysoké. V této souvislosti připomínám, že cena doporučeného dopisu činí cca 38,- Kč (dopisy nejsou vyzvedávány a je nutno je zasílat opakovaně na různé adresy a to i bezvýsledně), cena nejlevnějšího soudního poplatku činí 400,- Kč a s ohledem na výši jednotlivých dluhů, vedení nutné evidence, migraci obyvatel a taktéž v souvislosti s dohledáváním a přípravou podkladů a další administrativní prací s vymáháním spojenou, mohou mnohdy náklady spojené s vymáháním překročit skutečně vymáhané dluhy a tím i ekonomický propad zdvojnásobit. Co s tím?“

Stanovisko MŠMT

V dotazu zmiňovanou situaci, kdy dítě plní povinnost předškolního vzdělávání podle § 34 odst. 1 školského zákona formou pravidelné denní docházky do mateřské školy a rodiče za něj neplatí úplatu za školní stravování, je možno zejména v případě dětí ze sociálně znevýhodněných rodin (majících nárok na přídavek na dítě) řešit ve spolupráci s příslušným orgánem sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD).

Škola může totiž OSPOD požádat, aby prošetřil stav v rodině - zda dítě není dítětem ohroženým ve smyslu § 6 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů. A pokud OSPOD sezná, že přídavek na dítě není využíván na výživu a výchovu dítěte, aby podal podnět příslušnému orgánu státní sociální podpory (tj. Úřadu práce ČR – krajské pobočce nebo pobočce pro hlavní město Prahu), aby ohledně výplaty přídavku na dítě stanovil podle § 59 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění

pozdějších předpisů, příjemcem dávky (namísto zákonného zástupce dítěte) „zvláštního příjemce dávky“. Tento zvláštní příjemce by pak prostředky přídatku na dítě užil přednostně k úhradě úplaty za školní stravování.

V ostatních případech pak nezbývá než dlužnou částku vymáhat soudní cestou.

Stanovisko Mgr. Puškinová

Je pravdou, že právnická osoba vykonávající činnost zařízení školního stravování má neuhrazenou úplatu za školní stravování vymáhat.

V úvahu přichází

- a) vymáhání vlastním jménem za použití před žalobní výzvou, soudní žaloby a případně následným nuceným výkonem rozhodnutí (exekucí) nebo
- b) postoupení pohledávky za dlužníky třetí osobě, zpravidla za úplatu stanovenou určitým procentním podílem z dlužné částky, čímž si věřitel zajistí alespoň částečnou sanaci vzniklého dluhu, aniž by sám musel vést zdlouhavé a nejisté soudní řízení vůči dlužníkům.

V některých případech zřizovací listina právnické osoby vykonávající činnost zařízení školního stravování (např. školní jídelny) obsahuje pasáž, podle které **právnická osoba vykonávající činnost zařízení školního stravování může promíjet dluhy a závazky**. Současně zřizovací listina obvykle vymezuje podmínky, za kterých tak lze učinit (např. organizace může promíjet dluhy a závazky jen se souhlasem zřizovatele).

Pokud má právnická osoba vykonávající činnost zařízení školního stravování dluh dlužníkovi prominout, je třeba provést prominutí dluhu dle ustanovení § 1995 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. Prominutí dluhu přitom není jednostranným úkonem věřitele, ale dohodou mezi věřitelem a dlužníkem. Právnická osoba vykonávající činnost zařízení školního stravování má uskutečnit jednání, kterým dá najevo, že dluh promíjí, a dlužník může (ale nemusí) toto prominutí dluhu akceptovat. Ustanovení § 1995 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., v platném znění, pak obsahuje vyvratitelnou domněnku, že s prominutím dluhu souhlasí, pokud neprojeví bez zbytečného odkladu nesouhlas výslovně nebo splněním dluhu. Fakticky tak dlužník nemusí na projev vůle věřitele nijak reagovat a v takovém případě se má za to, že s prominutím dluhu souhlasí a tento dluh tak skutečně zaniká.

9) Den španělské kuchyně v Kraji Vysočina

Dne 15. února 2018 přivítala Obchodní akademie a Hotelová škola v Havlíčkově Brodě Velvyslance Španělského Království v České republice J.E. Pedra Calvo-Sotelo Ibáñez-Martín na Dnu španělské kuchyně. Pod dohledem pořadatele této jedinečné akce, Asociace školních jídelen České republiky, o. s., připravily kuchařky školní jídelny španělský oběd nejenom pro žáky školy, ale i pro významné hosty.

Obědové menu pro cca 400 žáků se skládalo z Andaluského gazpacha, Valencijské paelly a jako dezert byl připraven pomeranč s olivovým olejem.

Škola zapojila do španělského projektového dne žáky školní gastroakademie, kteří předvedli výrobu typických španělských míchaných nápojů, připravili formou rautu jednoduché tapas se zeleninou a drobné moučníky. Denní program byl obohacen o ukázky výuky ve španělském jazyce v několika třídách, které pan velvyslanec navštívil.

Školní jídelna obdržela certifikát k projektovému dni včetně společného foto s panem velvyslancem.

Jedním z cílů projektu je seznámit profesionály ze školních kuchyní se španělskou gastronomií, inspirovat se a představit jednoduché a zdravé pokrmy středomoří, které většinou kombinují rozmanité druhy zeleniny, masa, ryb a ovoce.

Jedinečný zážitek pro zúčastněné, propojení teorie a praxe, spolupráce školní jídelny se školou a aktivní účast žáků školy na projektovém dni je dobrým vodítkem pro ostatní školy a školská zařízení v našem regionu při pořádání obdobných akcí.

Projekt se mohl uskutečnit díky podpoře vedení Kraje Vysočina.

10) Konference školního stravování v Pardubicích (SPV Praha)

Dne 22. - 23. května 2018 bude probíhat tradiční Konference školního stravování v Hotelu Labe v Pardubicích, kterou pořádá Společnost pro výživu Praha. Nosné téma letošního setkání jsou luštěniny, výživová úroveň školních obědů, sdílení dobré praxe. Bližší informace najdete na webových stránkách www.spolvyziva.cz.

11) 100leté výroční vzniku Československé republiky

V letošním roce slavíme 100leté výročí založení naší republiky. Toto významné výročí bychom si měli připomenout i na poli gastronomickém. Školní jídelny by mohly připravit v duchu První republiky některé pokrmy, které by zařadily v průběhu celého roku, anebo se soustředily na období kolem data 28. 10. Jídelníček doplnit o dobové fotografie, rozpis surovin, případně složitější receptury a skladbu surovin upravit pro dnešní potřebu výživy.

Jídelníček našich předků obsahoval pokrmy nejenom jednoduché z dostupných běžných surovin (brambory, zelí, drůbež), ale také lahůdky, které toto celé období symbolizují (zvěřina, paštiky, omáčky, ryby, chlebičky, Masarykovo cukroví). Byly vydávány kuchařské knihy a rady hospodyňkám, které přinesly základ studia oboru gastronomie na školách společného stravování a hotelnictví v pozdějším období.

Případné zapojení do navrhované akce zdokumentujte a e-mailem informujte úsek školního stravování KrÚ Kraje Vysočina.

Příklady dobových jídelníčků naleznete v příloze zápisu (zdroj: www.bejvaloval.cz).

12) Průmyslově zpracované potraviny – pozitiva a negativa

V poslední době se často objevují v médiích všeho druhu negativní informace o průmyslově zpracovaných potravinách. Samozřejmě, průmyslově zpracované potraviny mají určitá negativa, ale na druhé straně mají před průmyslově nezpracovanými potravinami řadu předností.

Potravinářský průmysl produkuje výrobky, které jsou:

- Mikrobiologicky bezpečné (vysoká hygiena při výrobě, kontrola).
- Chemicky bezpečné (legislativní limity pro rizikové složky jsou u surovin i výrobků kontrolovány)
- Trvanlivé (trvanlivost stanovena výrobcem).
- Ve většině případů ekonomicky výhodnější – moderní velkokapacitní technologie jsou úspornější než malovýroba, nákup surovin ve velkém levnější apod.
- V některých případech senzory kvalitnější.
- Výživová hodnota může být vyšší, protože moderní zařízení jsou k živinám šetrnější a technologický postup řízen odborníky tak, aby byl k surovinám šetrný.
- Kvalita z hlediska surovinového složení je velmi různá, a proto by měli spotřebitelé sledovat údaje na obale, především surovinové složení a tabulku výživových hodnot. Během skladování se kvalita výrobků snižuje, ale i na konci doby spotřeby musí splňovat legislativní limity.

Mléko a mléčné výrobky

Tepelné ošetření mléka (pasterace, UHT) zaručuje zdravotní nezávadnost (dříve hlavně *Mycobacterium tuberculosis*, nyní *Listeria monocytogenes*, *E.coli* aj.)

Syrové mléko (prodej ze dvora, z mlékomatů) není ošetřeno teplotami nad 40° C, doporučuje se svařit (domácí záhřev bývá většinou méně šetrný než záhřev průmyslový). Byly evidovány alimentární nákazy po požití nesvařeného mléka z mlékomatů. Sýry z tepelně neošetřeného mléka, zejména farmářské, mohou být zdrojem bakterií druhu *Listeria* (riziko především pro těhotné a starší lidi).

Masné výrobky

V průmyslu se používá pro zlepšení barvy a zvýšení údržnosti masných výrobků přídavek dusitanu (dusičnanu), jehož přídavek bývá kritizován. Výrobky bez dusitanu jsou rizikové při porušení chladicího řetězce – otrava klobásovým jedem (*Clostridium botulinum*).

Průmyslově vyrobené uzené výrobky nejsou rizikové, protože se udí studeným kouřem nebo přečištěným kouřovým kondenzátem zbaveným karcinogenních látek. Ve výrobcích z domácích udíren obsah karcinogenních látek bývá zpravidla vysoký, protože se používají nekvalitní zdroje kouře a kouř není přečišťován.

Kvalita masných výrobků na našem trhu je velice různá. Závisí zejména na použitých surovinách, hlavně množství a jakosti použitého masa. Výrobky s nižším podílem masa

mají vyšší obsah vody, a proto musí mít více látek přídatných tzv. éček. Obsahují strojně oddělené maso, bílkoviny rostlinného původu aj.

Cukr

Rafinovaný cukr řepný nebo třtinový (sacharóza) obsahuje nejméně 99,7 % sacharózy. Přírodní cukr (hnědý, surový) – obsahuje na povrchu zbytky matečného sirobu. Často se jedná o rafinovaný cukr obalený karamellem (z důvodů minimalizace obsahu rizikových složek v matečném sirobu). Podle vyhlášky musí obsahovat nejméně 97,5 % sacharózy. Kromě důvodů sensorických není důvod k používání hnědého cukru, protože obsah minerálních látek je nízký.

Rostlinné oleje

Rafinací se odstraňují chemické kontaminanty, produkty žluknutí (volné mastné kyseliny, produkty oxidace) a další látky, které zhoršují sensorickou hodnotu. Pro výrobu nerafinovaných olejů (panenských, za studena lisovaných) se proto musí používat pouze velmi kvalitní suroviny. V testu olejů provedených dTestem byly zjištěny stopy DDT pouze v nerafinovaných olejích. Při rafinaci se odstraní i některé pozitivní látky např. vitaminy, rostlinné steroly aj.

Rostlinné roztíratelné tuky (nesprávně označované margaríny, margaríny jsou pouze některé)

V současné době již téměř všechny výrobky neobsahují trans-nenasycené mastné kyseliny, a pokud je obsahují, tak malé množství (vycházím z vlastních analýz). Pro většinu výrobků se nyní používají místo tuků ztužených hydrogenací, při které vznikaly trans-mastné kyseliny, frakce tuků z palem. Technologický postup zahrnuje tedy pouze mechanické zpracování.

Z hlediska výživového jsou výhodnější než tuky živočišné, protože mají lepší složení mastných kyselin.

Všechny potraviny na trhu, které splňují legislativní limity, jsou bezpečné. Nevyhovujících potravin je minimum a jsou stahovány z trhu. Průmyslově zpracovaných potravin se nemusíme bát, ale musíme si ze široké nabídky vybrat ty kvalitní podle surovinového složení a tabulky výživových hodnot.

(Zdroj: Prof. Ing. Jana Dostálová, CSc. – VŠCHT Praha, Společnost pro výživu, Fórum zdravé výživy, portál Jidelny.cz)

13) Použití pohotových potravin (instantních směsí, dochucovadel, koncentrátů)

Odborný článek Mgr. A. Košťálové (SZÚ Praha a MUDr. I. Lukašikové KHS Zlín) naleznete na stránkách CZVP SZÚ, září 2017 „Studie obsahu nutrientů v pokrmech školního stravování“ a v příloze zápisu.

14) Kurkuma, čili koření ze sušeného mletého oddenku kurkumovníku dlouhého (*Curcuma longa*), je nápadná svou žlutou barvou. Tu poskytuje kurkumě jedna z klíčových obsahových látek, žluté barvivo kurkumin. Díky kurkuminu je žluté i indické kari a podobné směsi koření, v nichž je právě kurkuma významnou složkou.

Extrakt z kurkumy se již po celá staletí používají v tradičních asijských medicínách jako prostředek pro léčbu zánětů.

Metabolické pochody v organismu přemění kurkumin na aktivní látky, které působí protizánětlivě. Metabolity vzniklé z kurkuminu po oxidačních reakcích se váží k proteinům signální dráhy, která je významná pro zánětlivou odpověď imunity a další významné procesy. Kurkuma se přidává do pokrmů ze zeleniny, masa, luštěnin, obilovin a těstovin. Na zvýraznění barvy pokrmu se může využít i do pomazánek a těst.

Kurkuma přispívá k dobrému trávení. Pro společné stravování se využívá kurkuma samostatně, v nepalivých směsích koření.

Zdroj: [Gate2Biotech](#)

15) Potraviny obohacené vit D

CZVP-SZÚ již několikrát publikovalo informaci, že česká populace ve věku 4-90 let nemá ve své obvyklé dietě (z potravin, bez zahrnutí doplňků stravy) dostatečný přívod vitamínu D ve srovnání se současnými výživovými doporučeními. Není se možná až tak čemu divit. Nejbohatší zdroj vitamínu D, tučné ryby, konzumujeme poskrovnu a jiné přírodní zdroje jsou omezené. Je faktem, že významným zdrojem vitamínu D může být jeho syntéza v kůži, díky působení slunce, resp. UVB záření. V období, kdy není UV záření dostatek a jeho zásoby v tělesném tuku z léta jsou vyčerpány, zůstává hlavní úloha v přívodu vitamínu D na potravinách. Pouhou úpravou jídelníčku sice lze doporučenou dávku pro vitamín D splnit, ale ne snadno. Spotřebitel má pak možnost doplnit potřebu vitamínu D buď pomocí doplňků stravy, nebo může využít potravin, které byly o tento vitamín obohaceny. O těchto vitamínem D fortifikovaných potravinách se dočtete v článku uvedeného v příloze zápisu.

Legislativní novinky: zákon č. 264/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, a zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, nabytí účinnosti 1. 11. 2017.

Čtete:

Příručky pro provozovatele potravinářských podniků

Ministerstvo zemědělství připravilo set příruček poskytující základní přehled jak o národní, tak evropské legislativě. Příručky jsou určeny nejen provozovatelům potravinářských podniků a dozorovým orgánům, ale i široké odborné veřejnosti v oblasti potravinářské výroby a legislativy.

Příručka pro provozovatele potravinářských podniků k zákonu č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích a jeho prováděcí právní předpisy Ministerstva zemědělství (2018)

V příručce naleznete úplné znění zákona č. 110/1997 Sb. o potravinách a tabákových výrobcích, který v posledních dvou letech prošel poměrně významnou novelizací. Na zákon o potravinách dále navazuje výčet prováděcích vyhlášek. Výčet základních vyhlášek je uveden v této příručce a vyhlášky jsou zpracovány do tzv. platného znění. Takovéto zpracování výrazně usnadní a pomůže uživateli rychlou orientaci v předpisu a poskytne přitom větší předpoklad správného pochopení a výkladu příslušného ustanovení. Druhá část příručky je zaměřena výhradně na problematiku označování potravin. Obsahuje infografiky pro spotřebitele, které slouží jako podpůrný materiál k této problematice (jak se vyznat v etiketách).

Příručka pro provozovatele potravinářských podniků k základním předpisům potravinového práva EU (2018)

Příručka shrnuje základní předpisy potravinového práva a pokyny pro jejich aplikaci v rámci potravinářství. Obsahuje např. nařízení (ES) č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin či znění legislativních právních aktů

spadajících do tzv. hygienického balíčku. Příručka také obsahuje pokyny k provádění některých jejích článků.

Příručka pro provozovatele potravinářských podniků k označování potravin podle předpisů EU (2018)

Příručka obsahuje ucelený přehled legislativy týkající se označování potravin. Mimo nařízení (EU) č. 1169/2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům jsou zde uvedena také např. platná znění nařízení (ES) č. 1924/2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin nebo nařízení (EU) č. 828/2014 o požadavcích na poskytování informací o nepřítomnosti či sníženém obsahu lepku v potravinách spotřebitelům. Obsahuje nejen úplná znění, ale také odpovědi na nejčastější dotazy, pokyny či instrukce pro aplikaci požadavků. Příručka svým rozsahem a způsobem zpracování má předpoklad stát se velmi dobrým pomocníkem při řešení různorodých problémů v oblasti označování.

Pro úplnost: národní právní předpisy lze nalézt na portálu veřejné správy (www.portal.gov.cz), a v případě evropského práva na portálu EU (www.eur-lex.europa.eu)

<https://www.zdravaskolnijidelna.cz/publikace>
www.bezpecnostpotravin.cz
www.msmt.cz
www.spolprovyzivu.cz

<https://www.seznamzpravy.cz/clanek/chtel-jist-zdrave-a-efektivne-tak-vymyslel-vlastni-unikatni-potravinu-v-prasku-a-je-o-ni-ohromny-zajem-42505?dop-ab-variant=&seq-no=2&source=hp>

Nová potravina „Mana“ Jakuba Krejčíka

<https://www.cehovninormy.cz/cehovni-normy/>

České cechovní normy

zaručují kvalitu potravin definováním povinných, přípustných a nepřípustných složek. Značky u potravin by měly být především zárukou kvality.

- 82 mateřských škol soutěžilo od poloviny června do konce října 2017 v celostátní soutěži Moravského hospodářství „Nej škola“. Na pátém místě se umístila Mateřská škola v Novém Městě na Moravě.
- „Ingrový dny“ – Konference o jakosti potravin a potravinových surovin proběhla 28. 2. 2018 na MENDELU. Sborník abstraktů přednášek k nahlédnutí na OŠMS.
- „Nejmilsnější veletrh“ se jmenuje „Salima“ Brno, proběhl od 27. 2. -2. 3. 2018 (lepší komunikace mezi výrobci, prodej bez obalu, Zero Waste, souboj, Indonéská exotika, znalci piva).

Alokace FV schválená na zasedání ZK dne 6. 2. 2018 usnesením č. 0248/01/2018/ZK

Prioritní oblast 1:			
Konkurenceschopná ekonomika a zaměstnanost	Naše škola 2018	ORR	4 000 000

Dítě není malý dospělý, říká MUDr. Petr Tláskal, vedoucí lékař Oddělení léčebné výživy ve Fakultní nemocnici Motol, které se zabývá problematikou výživy hospitalizovaných nebo ambulantně sledovaných dětských i dospělých pacientů...

Je veganská strava uspokojivá a dostatečná pro zdravý vývoj dítěte v mateřské škole?

„Člověk je všežravec, což samozřejmě předurčuje metabolické procesy, které v našem organismu probíhají. Rozdělení potravin podle původu má nejen význam kategorizační, ale i nutriční. Potřebné složky člověka se z rostlinných a živočišných potravin dobře doplňují. Striktně veganská strava tak některé složky výživy nedává organismu v dostatečném množství nebo kvalitě. Zastánci tohoto způsobu výživy naopak operují tím, že se snižují rizika civilizačních nemocí, které lidskou populaci ohrožují. A nyní přímo k otázce. Období růstu a vývoje dítěte, podobně jako období nemoci nebo těhotenství a podobně zvyšuje nároky na příjem některých živin. Podle Americké dietetické asociace, na kterou se často zastánci veganské výživy odvolávají, je dobře rozvržená veganská strava vhodná pro všechna věková období. Nicméně se zde dále uvádí, že v některých případech mohou pomoci k zajištění denních doporučených dávek pro jednotlivé živiny i fortifikované potraviny či potravinové doplňky. Ze svých zkušeností s výživou dětí vím, že i u dětí konzumujících živočišnou složku výživy je dobré rozvržení často problematickou záležitostí. Nedělám si tak iluze o stravě veganů. Dospělí vnáší do výživy dětí svá přesvědčení, vychází ze svých poznatků. Nicméně zvláště v dětském věku neplatí to, že by dítě bylo pouze malý dospělý. V rámci zkušeností z lékařské profese veganství v tomto věku nedoporučuji. V rámci alternativní výživy je již bezproblémové laktovegariánství.“

Děti veganů budou malé!

Nebude bez masa a mléka dítě trpět poruchami růstu?

„Měl jsem ve své ambulanci děti, které na první pohled vypadaly dobře, byly až lehce obézní, ale když jsem se podíval na jejich věk a růstovou křivku, výrazně zaostávaly ve výšce za ostatní dětskou populací. Jídelníček dětí obsahoval velké množství jablek (energie z cukrů) a jinak byly vegany. Na základě i dalších změn v metabolismu (málo zinku, málo vitamínu B12, větší objem červených krvinek) se podařilo rodině těchto dětí přesvědčit o potřebě doplnění výživy o mléko a vejce a převést tak děti na lakto-ovo vegetariánskou stravu. Během tří měsíců bylo patrné velké zrychlení růstu těchto dětí i zlepšení parametrů vnitřního prostředí. Děti začaly především dostávat plnohodnotnou bílkovinu a další složky výživy, které jejich organismu scházely. Opět bych rád upozornil, že praktiky veganské diety mohou být různé, pro dosažení potřebného obsahu základních složek bílkovin je nutné zajistit podávání rostlinných složek v potřebném poměru jejich většího množství,“ odpověděl MUDr. Tláskal.

Zdroj: [Poradenské centrum Výživa dětí](#)

Mýty o ovoci a zelenině

Vydáno: 7.3.2018

Autor: Společnost pro výživu

[Informace Společnosti pro výživu k častým otázkám ze strany veřejnosti.](#)

Málokteré potraviny vnímá společnost tak pozitivně jako ovoce a zeleninu. Nicméně krajními názory na konzumaci ovoce a zeleniny jsou buď její nekritické obdivování ve smyslu „jezte jenom zeleninu“ či opačného přístupu „zelenina je pro králíky“. Pravda, tak jak to už často bývá, leží někde uprostřed. Ovoce i zelenina doajista patří do našeho jídelníčku a mnozí z nás by měli konzumaci spíše navýšit. Vždy mějme ale na paměti, že základem správné výživy je vyvážená strava. Ovoce a zelenina má obecně vysoký obsah vody a její energetická hodnota tak zpravidla bývá nižší než u ostatních potravin. Velkým benefitem je přítomnost celé řady biologicky aktivních látek, které často mají pozitivní účinek na lidské zdraví. Je proto žádoucí ovoce a zeleninu zařadit do našeho jídelníčku. V souvislosti s konzumací ovoce a zeleniny se často v médiích objevují články objasňující mýty a polopravdy.

Snížení hmotnosti, konzumace ovoce a zeleniny

Ovoce a zelenina jsou charakteristické vysokým obsahem vody, a tedy v porovnání s ostatními potravinami obecně nižším obsahem základních živin. Zatímco pro zeleninu je typická nízká energetická hodnota, u ovoce je obsah energeticky bohatých složek, zejména sacharidů, vyšší. Anomálií je v tomto případě avokádo, které obsahuje hodně lipidů. Základní složení několika druhů ovoce a zeleniny je uvedeno v následující tabulce:

Ovoce	Voda (%)	Cukry (g/100g)	Bílkoviny(g/100g)	Lipidy
Jablko	86	12,0	0,3	stopy
Avokádo	79	5,9	1,5	12
Banán	75	20,0	1,2	stopy
Pomeranč	87	10,6	1,0	stopy
Meloun	93	8,0	1,0	stopy
Okurka	94	2,2	1,0	stopy
Zelí	89	3,3	2,4	stopy
Mrkev	90	6,5	1,3	stopy
Květák	88	2,5	2,6	stopy
Celer	93	1,1	1,4	stopy

Převzato a upraveno ze Sinha a kol. 2012

Zejména v případě ovoce je tedy nutné jeho příjem započítat do celkové energetické bilance. Zvláštní zřetel je vhodné klást na konzumaci ovocných šťáv, sirupů a podobných výrobků. Zvýšený příjem ovoce a zejména zeleniny lze ale při snaze o snížení hmotnosti doporučit.

Ovoce a zelenina obsahují jen zdraví prospěšné látky

Ovoce a zelenina obsahují celou řadu látek se specifickými účinky na zdraví konzumenta, a to jak pozitivními, tak i negativními. Mezi složky s pozitivním účinkem na zdraví patří například vitaminy, karotenoidy (lykopen) apod. Látky s negativním účinkem na zdraví jsou např. steroidní glykoalkaloidy (solanin v bramborách), sloučeniny vážící minerální látky (kyselina šťavelová ve špenátu) apod. Nežádoucí účinky látek s negativním účinkem na zdraví se ale u zdravého člověka projevují až při vysokém příjmu, při běžné konzumaci jednoznačně převažují pozitiva nad negativa.

Konzervaci se všechny zdraví prospěšné látky zničí

Vysoká biologická hodnota je charakteristická pro ovoce a zeleninu v čerstvém, syrovém stavu. Opracováním stejně jako dlouhodobým skladováním obsah výživově a sensoricky významných složek klesá. Asi nejvíce je s konzumací ovoce a zeleniny spojován vitamin C. Nejvyšší obsah vitamínu C má čerstvé ovoce a zelenina,

zpracování vždy znamená ztráty tohoto vitamínu. Obsah vitamínu C je velmi závislý na odrůdě, způsobu pěstování, agrotechnických zákrocích aj. Absolutně nejvyšší obsah vitamínu C je v acerole (malgipie) kde obsah vitamínu C činí v jedlém podílu 17-46 g/kg. Z hlediska příjmu tohoto vitamínu, ovšem nejsou tolik významné ovocné druhy s vysokým obsahem vitamínu C, jako šípky, rybíz apod., ale ovoce či zelenina konzumované ve větších objemech (zelí, brambory). Vitamin C patří k nejméně stálým vitamínům, k jeho ztrátám dochází zejména výluhem a oxidací.

Mýtus – Brambory obsahují hodně tuku

Jak je to ve skutečnosti?

jako takové obsahují tuku velmi málo (asi 0,1 %), vysoký obsah tuku se nachází ve smažených výrobcích z brambor (obsah tuku cca 40 %), které by měly být tedy konzumovány opravdu jako pochutina a ne jako základ stravy, tak jak to často vídáme třeba u školou povinných dětí.

Mýtus – Špenát obsahuje hodně železa

Špenát je opravdu bohatým zdrojem železa (1,3 – 7,7 mg /100 g), jeho obsah se ale zásadně neliší od některých dalších druhů zeleniny např.: brambory: 0,1 - 1,5 mg/100 g, mrkev: 0,3 – 4,8 mg/100g.

Mýtus – Voskované ovoce je nebezpečné

Voskování ovoce se provádí za účelem snížení ztráty vody odparem a prodloužení čerstvosti ovoce. Dalším důvodem jsou i estetické důvody. Používané vosky jsou schválené a zdraví neškodné. Voskové látky se na povrchu některých odrůd ovoce vyskytují i zcela přirozeně.

Je biozelenina zdravější?

V tomto případě se jedná o velice složitou otázku. Z hlediska obsahu základních složek není obecně bioprodukce lepší, ale je spíše srovnatelná s konvenční produkcí. Bioprodukce by měla (to že se tomu občas neděje, lze přičíst spíše na vrub nepoctivcům) obsahovat nižší hodnoty reziduí látek na ochranu rostlin (pesticidů). Naopak lze předpokládat, že bude bioprodukce (právě díky omezenému používání agrochemikálií) více náchylná na přítomnost např. mykotoxinů. Podle současného stavu poznání nelze tedy bioprodukcí jednoznačně prohlásit za kvalitnější. Jinou otázkou ovšem zůstává problematika šetrnosti jednotlivých zemědělských systémů k přírodě, krajině apod.

Konzervované ovoce a zelenina mají více zdraví prospěšných látek než čerstvé. Je to pravda?

Každý konzervační zákrok představuje prakticky vždy ztrátu nutričně cenných látek. Ke ztrátám dochází zejména díky loupání a tepelným operacím (pasterace, sterilace, sušení). Výrobci se snaží tyto ztráty správnou výrobní praxí minimalizovat, ale vždy musíme s úbytkem nutričně cenných látek počítat. Z hlediska použitého konzervačního zákroku patří k nejšetrnějšímu mrazení. Mezi nejméně šetrné pak sušení a sterilace. Mýtus vznikl pravděpodobně díky lykopenu, který se působením teploty při konzervačním zákroku mění na jiný isomer, který je pro organismus lépe stravitelný. Jedná se ale spíše o raritu než pravidlo.

Zdroj: Doc. Ing. Aleš Rajchl, Ph.D.

VŠCHT Praha, Ústav konzervace potravin

Zapsala:

Olga Johanidesová

oddělení organizace školství

odbor školství, mládeže a sportu

tel.: +420 564 602 955

fax.: +420 564 602 429

e-mail: johanidesova.o@kr-vysocina.cz

2018-03-16

Krajský úřad Kraje Vysočina

Žižkova 57, 587 33 Jihlava, Česká republika

IČ: 70890749, bank. spoj. Sberbank.CZ, a.s., č.ú.: 4050005000/6800

web: www.kr-vysocina.cz facebook: [facebook](https://www.facebook.com/kr.vysocina)

přílohy

Slouží pro potřebu školních jídelen v Kraji Vysočina.